

Har helseforsikring effekt på sykefraværet?

Kristine Flaatten, NHO
12. september 2018

NHO er opptatt av sykefravær

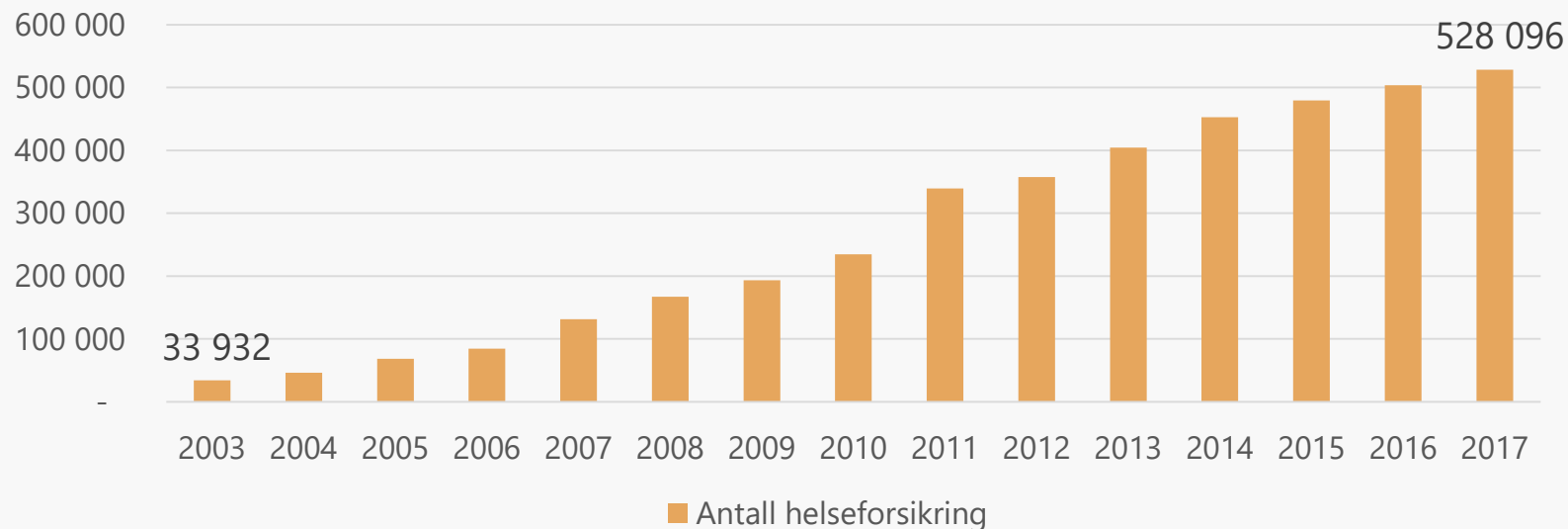
Kan **private helseforsikringer** bidra til å
redusere det høye **sykefraværet**?

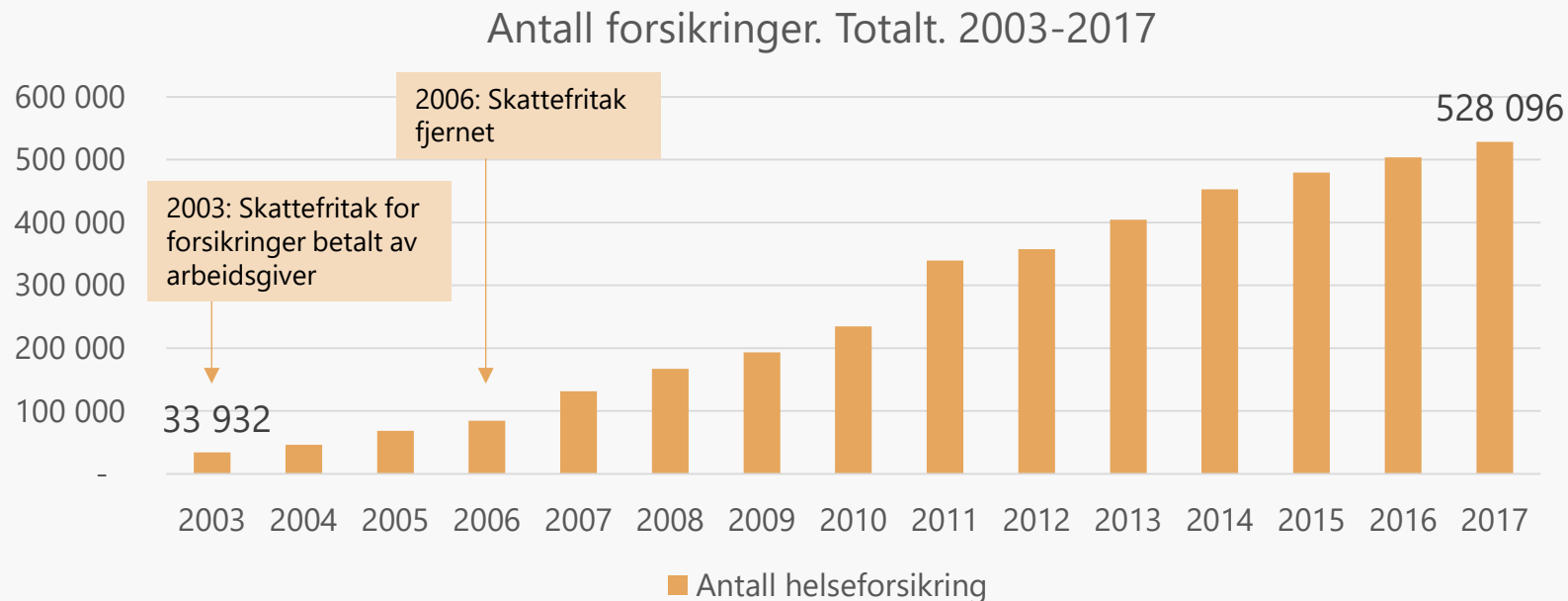
Helseforsikring i tall

Over en halv million nordmenn har helseforsikring

Antall forsikringer. Totalt. 2003-2017

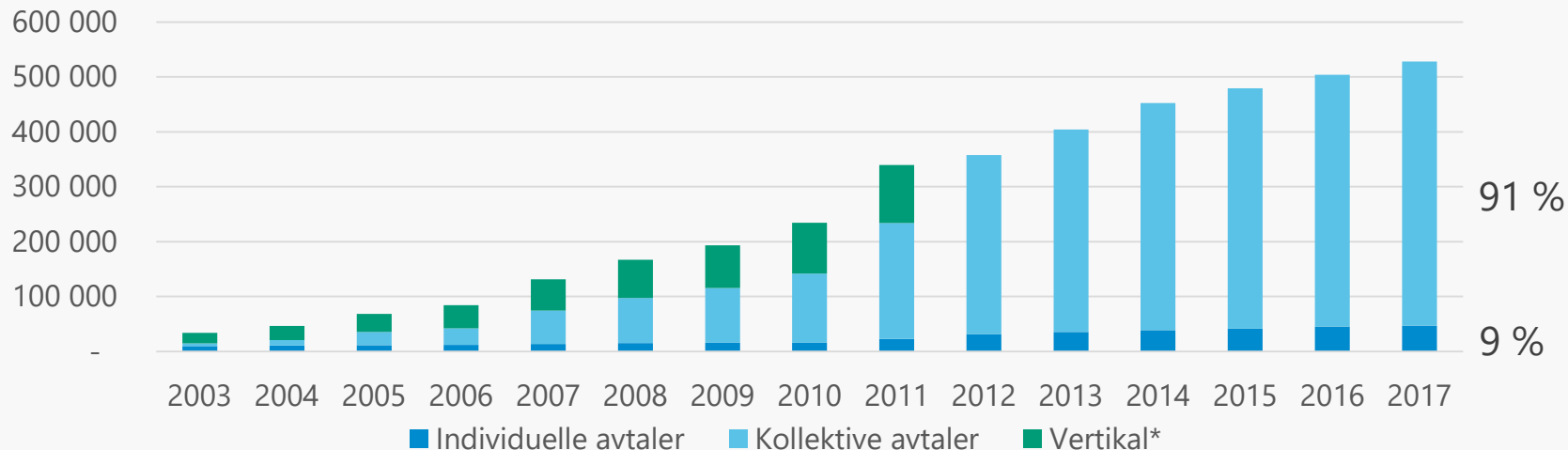
Over en halv million nordmenn har helseforsikring

De fleste har helseforsikring gjennom jobb

Antall forsikringer i 2017: 528 096

Antall forsikringer. Individuelle og kollektive. 2003-2017

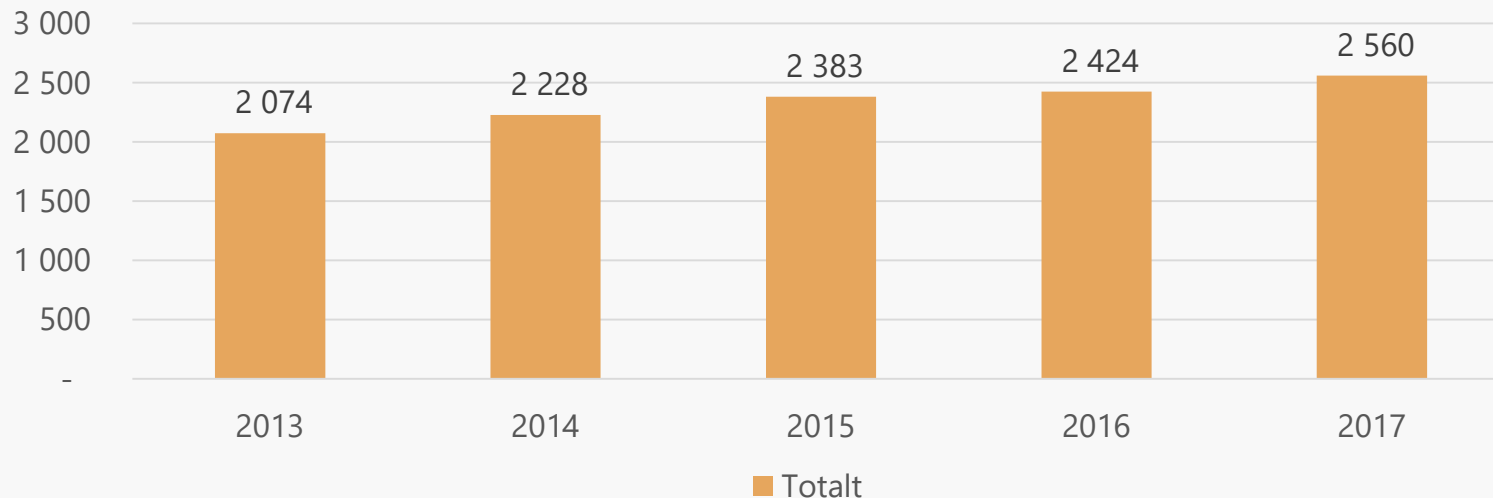
Kilde: Finans Norge/NHO

*Vertikal: Ikke splitt på kollektive og individuelle avtaler. Med i Finans Norge-tall fra 2012

Over en milliard i årlig innbetalt premie

Total bestandspremie i 2017: 1 351 783 000 kr

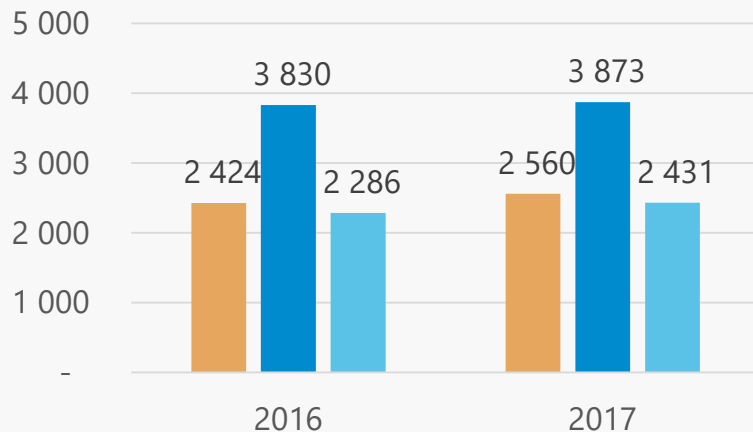
Gjennomsnittlig premie. 2013-2017

Over en milliard i årlig innbetalt premie

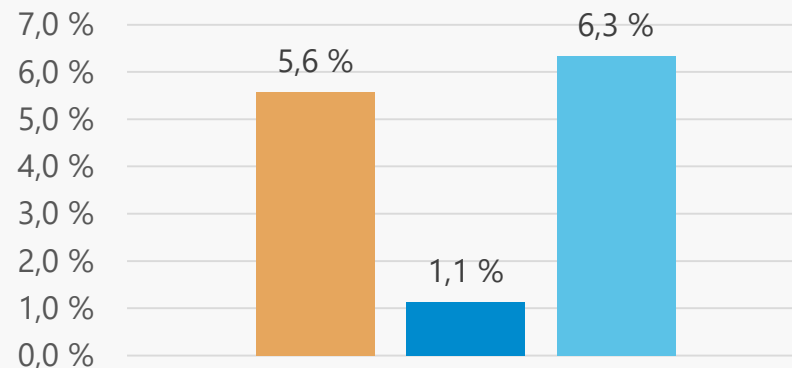
Total bestandspremie i 2017: 1 351 783 000 kr

Gjennomsnittspremie 2016 og 2017

■ Totalt ■ Individuelle avtaler ■ Kollektive avtaler

Endring i premie. 2016-2017

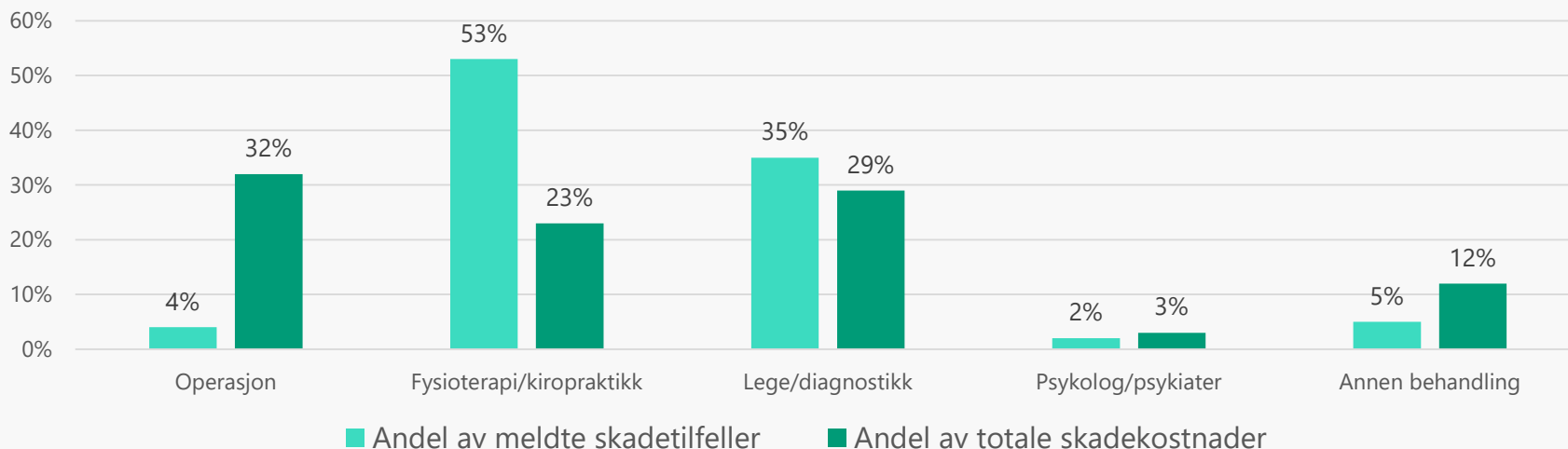

■ Totalt ■ Individuelle avtaler ■ Kollektive avtaler

Mange småskader

Gjennomsnittlig skadekostnad per skadetilfelle i 2017: 3 638 kr

Andel av meldte skadetilfeller og anslåtte skadekostnader. 2017

Kilde: Finans Norge/NHO

Totalt antall skadetilfeller i 2017: 269 991

Total skadekostnad i 2017: 982 355 827 kr

Har helseforsikring effekt på sykefraværet?

Hva vet vi om sammenhengen mellom **helseforsikring** og **sykefravær**?

Private helseforsikringer og sykefravær

Oppdrag fra NHO:

To parallelle studier fra SINTEF i 2015:

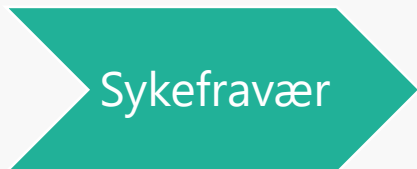
- Private helseforsikringer og sykefravær
- Sykefravær og ventetider i spesialisthelsetjenesten

En studie fra SINTEF i 2009:

- Private helseforsikringer og sykefravær

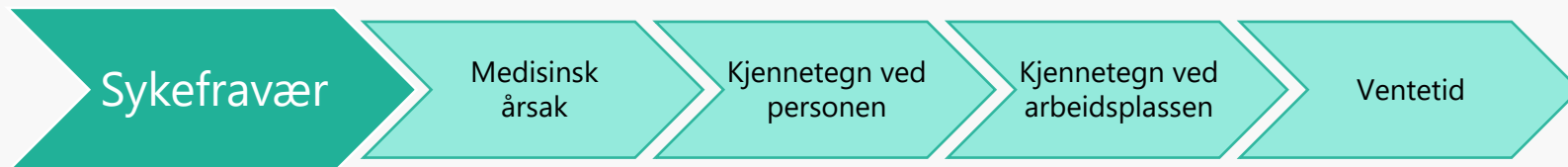
SINTEF-rapporter 2015: Private helseforsikringer, ventetider og sykefravær

Hva bestemmer varigheten på sykefraværet?

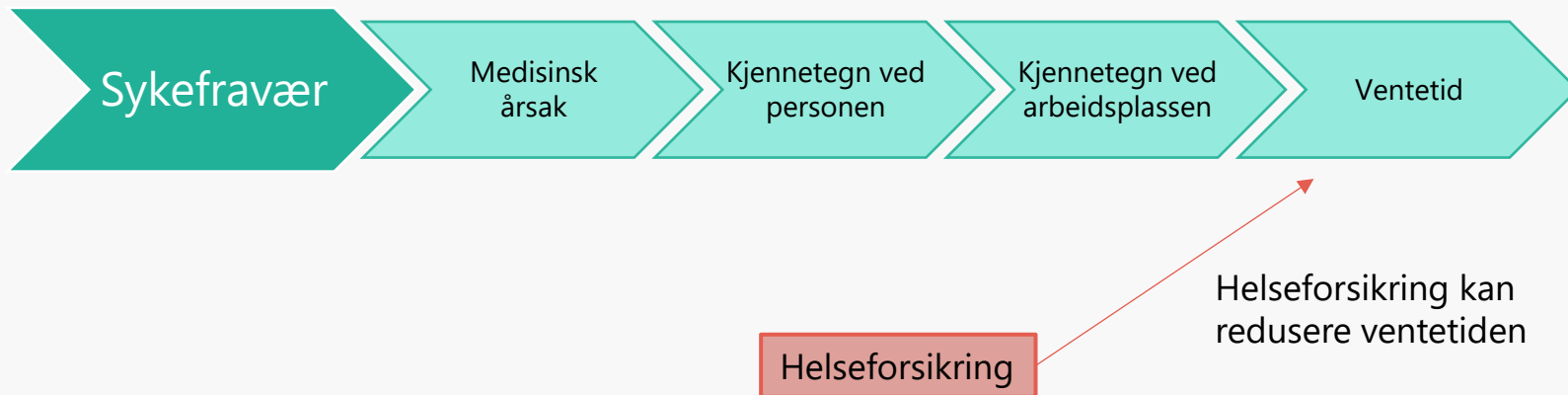
SINTEF-rapporter 2015: Private helseforsikringer, ventetider og sykefravær

Hva bestemmer varigheten på sykefraværet?

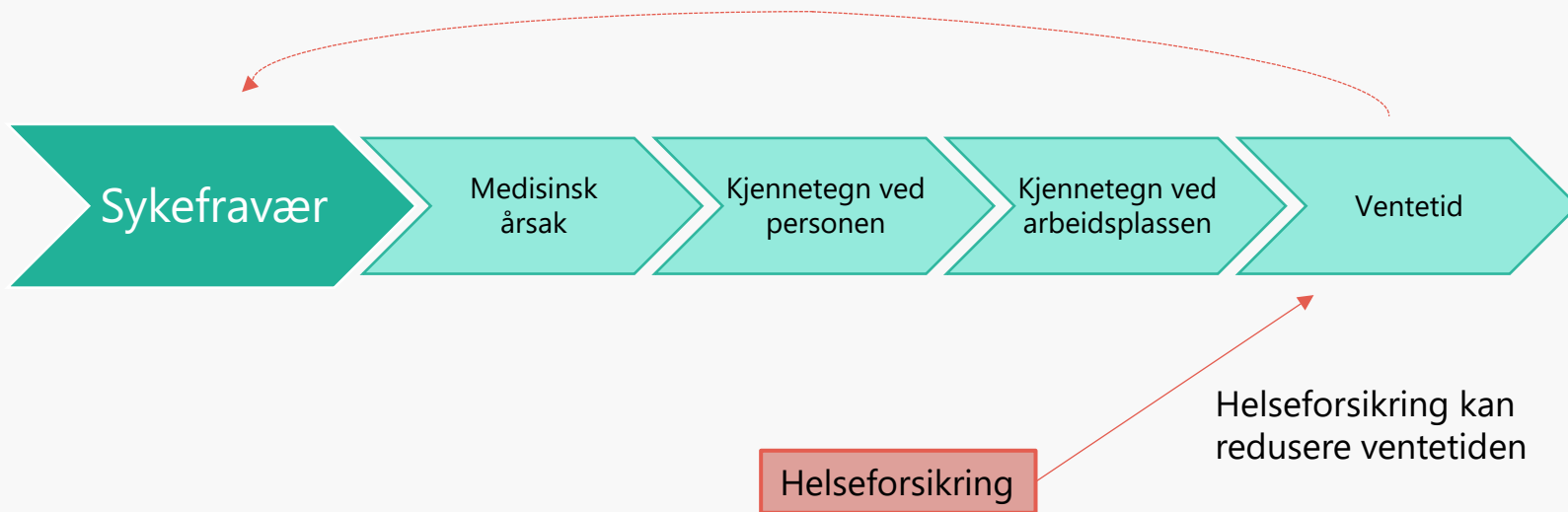
SINTEF-rapporter 2015: Private helseforsikringer, ventetider og sykefravær

Hva bestemmer varigheten på sykefraværet?

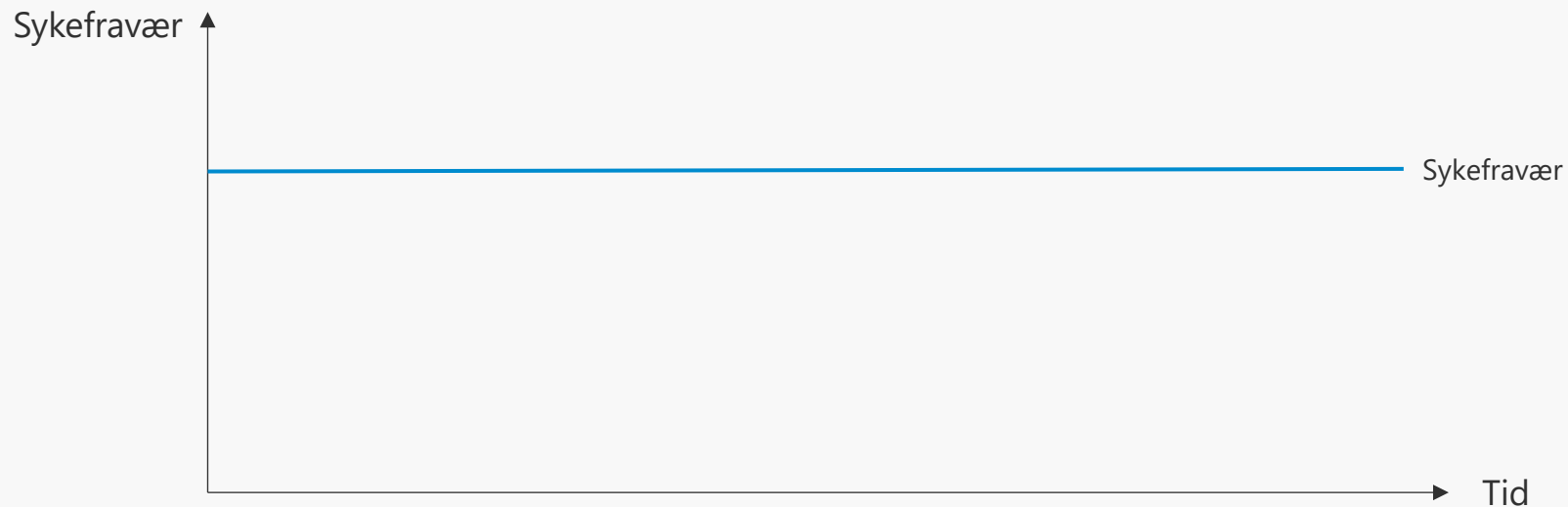

SINTEF-rapporter 2015: Private helseforsikringer, ventetider og sykefravær

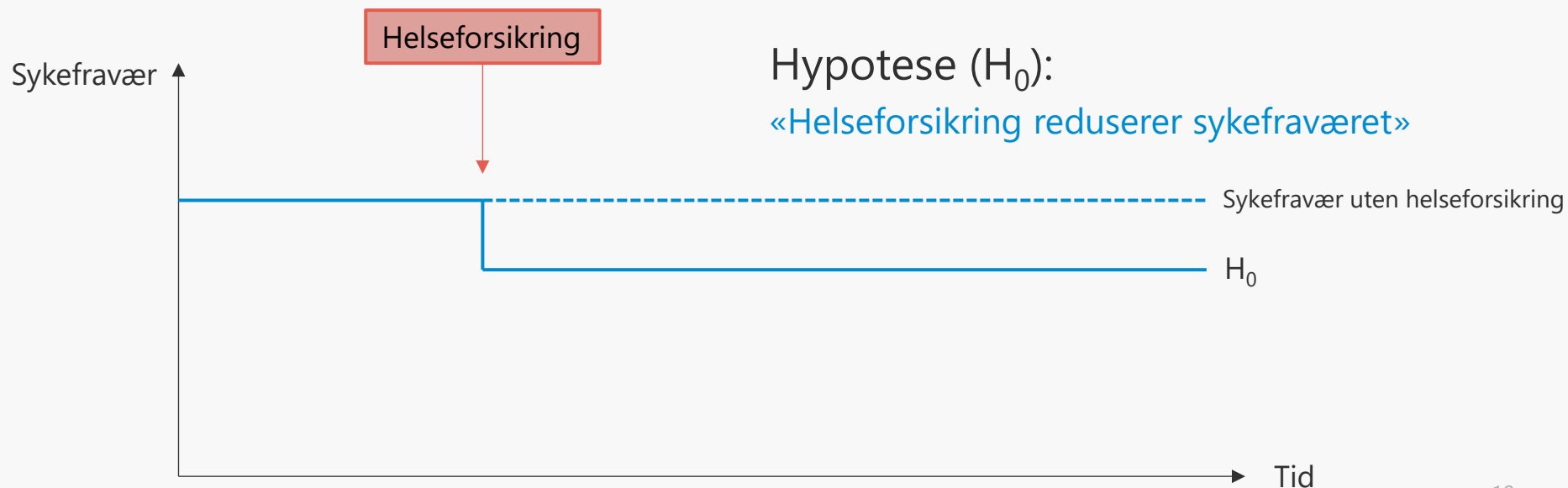
Kan helseforsikring også medføre at sykefraværet reduseres?

SINTEF-rapport 2015: Private helseforsikringer og sykefravær

SINTEF-rapport 2015: Private helseforsikringer og sykefravær

SINTEF-rapport 2015: Private helseforsikringer og sykefravær

Data benyttet i analysene:

Spørreundersøkelse og data blant NHOs medlemmer

- Utvalg: 5000 bedrifter i NHO med 5 ansatte eller flere
 - 1257 svar (24 %)
 - 43 % hadde helseforsikringer
 - 54 % ble tegnet siste fire år (2011-14)
 - 70 % hadde forsikring for alle sine ansatte

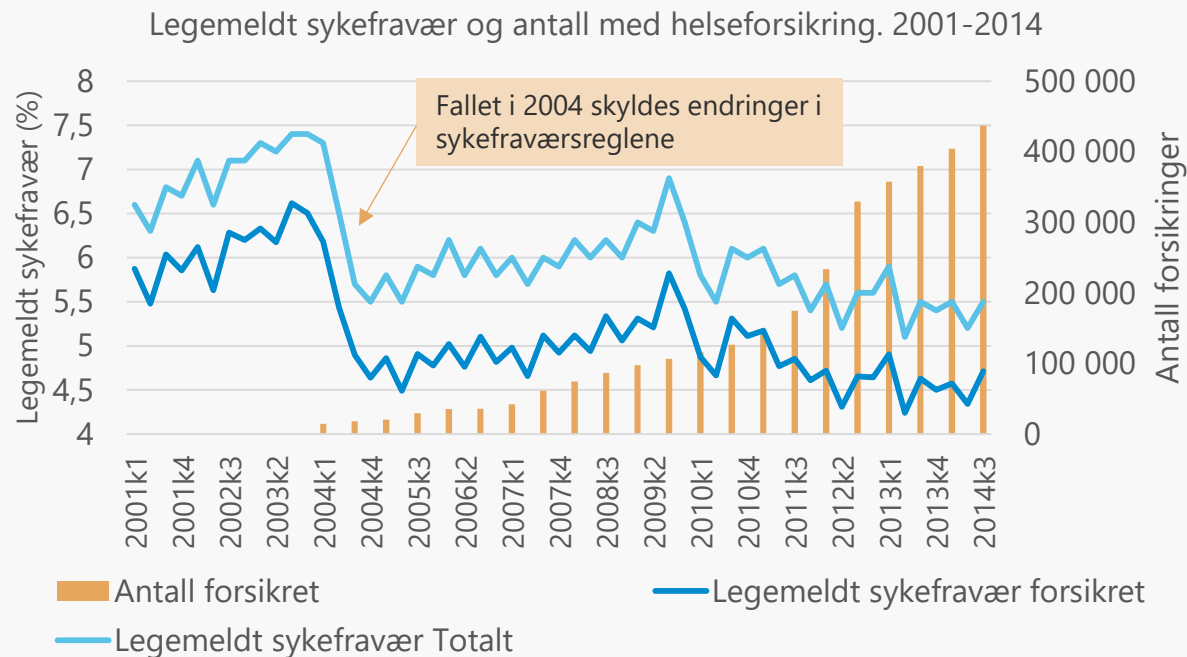
Data om bedrifter med helseforsikring fra Finans Norge

- Data fra alle selskaper (med ett unntak)
- Fra 1998-3 kv. 2014
- 9 911 forsikringer for 6 384 ulike bedrifter (organisasjonsnummer)

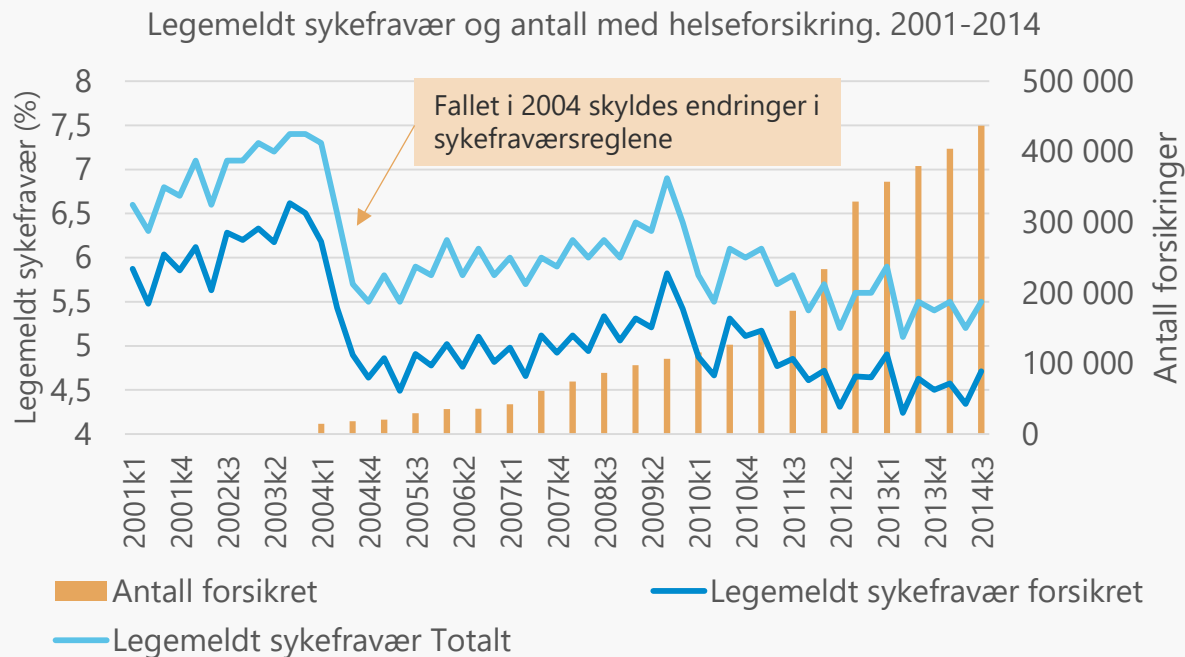
Registerdata om sykefravær (legemeldt) fra SSB

- Aggregerte sykefraværersdata per bedrift og kvartal (sykefraværersprosent)
- Fra 2001-3 kv. 2014
- Bedrifter med mer enn 5 ansatte

SINTEF-rapport 2015: Private helseforsikringer og sykefravær

SINTEF-rapport 2015: Private helseforsikringer og sykefravær

Kilde: SINTEF/NHO

Resultater:

- Bedriftene med helseforsikring hadde lavere sykefravær enn det totale sykefraværet for alle bedrifter
- Forskjellen i sykefraværet var tilnærmet konstant i hele perioden
- Ingen forskjell i sykefraværet over tid, etter at forsikringen er innført

SINTEF-rapport 2015: Sykefravær og ventetider i spesialisthelsetjenesten

Hypotese:

«Kortere ventetider vil kunne gi redusert sykefravær»

SINTEF-rapport 2015: Sykefravær og ventetider i spesialisthelsetjenesten

Hypotese:

«Kortere ventetider vil kunne gi redusert sykefravær»

Hva må til for at lengden på sykefraværet skal bli kortere ved at ventetiden går ned?

Man må være sykemeldt og ventende:

- Årsaken til sykemeldingen (diagnosen) bør utredes i spesialisthelsetjenesten
- Behandlingen må gjøre deg frisk – eller den må bidra til at sykeperioden blir kortere enn den ville ha vært uten behandling
- Man må være sykemeldt i (deler av) ventetiden – eller man må vente mens man er sykemeldt
- Man må være sykemeldt for det man venter for

→ Først da kan man si at det er en positiv sammenheng mellom ventetid og sykefraværstid

SINTEF-rapporter 2015: Private helseforsikringer og sykefravær

Konklusjoner:

«Vi finner at private helseforsikringer *ikke* gir noen annerledes utvikling i sykefraværet for de bedriftene som tegner slik forsikring, sammenliknet med alle bedrifter i Norge»

«Private helseforsikringer medfører at den forsikrede får enklere tilgang og raskere behandling i helsevesenet, men det kan *ikke* totalt sett påvises noen nedgang i sykefraværet»

«Vi finner at ventetid *ikke* har effekt på lengden av sykefraværet»

Hvorfor fant de ingen sammenheng?

Mulige årsaker til at SINTEF ikke finner noen sammenheng

- Bedriftene med helseforsikring hadde lavere sykefravær fra før
 - Skjevheter i næringer som tegner forsikring
 - Mer bevisst forhold til sykefravær
- Mange sykdommer/skader vanskelige å «kurere»
- Ikke alle blir sykemeldt i ventetiden
- Selve behandlingen kan føre til fravær
- Prioritering i det offentlige helsevesen
- Ikke samsvar mellom årsaker til sykefravær og hva man er sykemeldt for (?)
- Overbehandling (?)

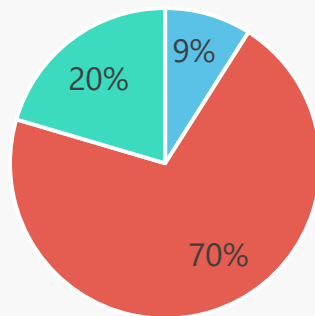
Helseforsikring og redusert ventetid gir ikke nødvendigvis redusert sykefravær²⁷

Men: mange bedrifter velger likevel å tegne helseforsikring for sine ansatte

Hvorfor gjør de det?

SINTEF-rapport 2009: Helseforsikring og sykefravær

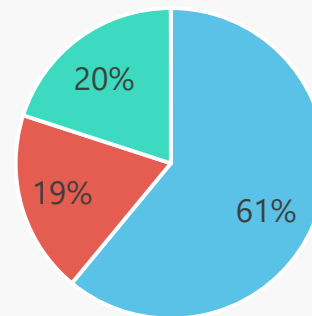
Har sykefraværet gått markert ned etter at dere tegnet helseforsikring?

■ Ja ■ Nei ■ Vet ikke

Kilde: SINTEF/NHO

Er nytten av helseforsikring større enn kostnadene?

■ Ja ■ Nei ■ Vet ikke

Kilde: SINTEF/NHO

Utvalg: Undersøkelse blant NHOs medlemsbedrifter (Antall bedrifter = 54)

Noen refleksjoner

Takk for meg!